

**Brüssel, 19. mai 2021
(OR. en)**

8833/21

**Institutsioonidevaheline
dokument:
2020/0006(COD)**

**CODEC 707
CADREFIN 245
SOC 281
ENER 183
ENV 314
PE 50
COH 2**

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega asutatakse õiglase ülemineku fond – Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Brüssel, 17–21. mai 2021)

I. SISSEJUHATUS

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294 ja kaasotsustamismenetluse praktilist korda¹ käsitlevale ühisele deklaratsioonile toimus nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel rida mitteametlikke kontakte eesmärgiga jõuda eespool nimetatud dokumendi suhtes kokkuleppele esimesel lugemisel.

Sellega seoses esitas raportöör Manolis Kefalogiannis (PPE, EL) regionaalarengukomisjoni nimel ühe kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 105) eespool nimetatud määruse ettepaneku muutmiseks. Kõnealuse muudatusettepaneku suhtes jõuti kokkuleppele eespool nimetatud mitteametlike kontaktide käigus. Muid muudatusettepanekuid ei esitatud.

¹ ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

II. HÄÄLETUS

Täiskogu võttis 18. mail 2021 toimunud hääletusel eespool nimetatud määruse ettepaneku muutmiseks esitatud kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 105) vastu. Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis².

Parlamendi seisukoht vastab institutsioonide vahel eelnevalt kokkulepitule. Seega peaks nõukogul olema võimalik parlamendi seisukoht heaks kiita.

Õigusakt võetakse seejärel vastu parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

² Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud komisjoni ettepanekusse muudatusettepanekutega tehtud muudatused. Komisjoni teksti lisatud tekst on esile tõstetud *paksus kaldkirjas*. Sümbol „■“ tähistab väljajäetud teksti.

P9_TA(2021)0219

Õiglase ülemineku fond *I**

Euroopa Parlamendi 18. mai 2021. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega asutatakse õiglase ülemineku fond (COM(2020)0022 – C9-0007/2020 – 2020/0006(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2020)0022) ning muudetud ettepanekut (COM(2020)0460),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artikli 175 kolmandat lõiku ja artikli 322 lõike 1 punkti a, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0007/2020),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
- võttes arvesse Tšehhi Saadikutekoja poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamust, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
- võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja 20. juuli 2020. aasta arvamust³,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 10. juuni 2020. aasta ja 18. septembri 2020. aasta arvamusi⁴,
- võttes arvesse Regioonide Komitee 2. juuli 2020. aasta arvamust⁵,
- võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 3. märtsi 2021. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
- võttes arvesse eelarvekomisjoni, majandus- ja rahanduskomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni ning põllumajanduse

³ ELT C 290, 1.9.2020, lk 1.

⁴ ELT C 311, 18.9.2020, lk 55 ja ELT C 429, 11.12.2020, lk 240.

⁵ ELT C 324, 1.10.2020, lk 74.

ja maaelu arengu komisjoni arvamusi,

- võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit (A9-0135/2020),
- 1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha⁶;
- 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
- 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁶ Käesolev seisukoht asendab 17. septembril 2020. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud (Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0223).

**Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 18. mail 2021. aastal
eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/..., millega
luuakse Õiglase Ülemineku Fond**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 175 kolmandat lõiku ja artikli 322 lõike 1 punkti a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse kontrollikoja arvamust⁷,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamusi⁸,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt¹⁰

⁷ ELT C 290, 1.9.2020, lk 1.

⁸ ELT C 311, 18.9.2020, lk 55 ja ELT C 429, 11.12.2020, lk 240.

⁹ ELT C 324, 1.10.2020, lk 74.

¹⁰ Euroopa Parlamendi 18. mai 2021. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Õigusraamistik, mis reguleerib liidu ühtekuuluvuspoliitikat aastatel 2021–2027 järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames, aitab täita liidu kohustusi rakendada Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkulepet¹¹ (edaspidi „Pariisi kliimakokkulepe“), **millega püütakse piirata temperatuuri tõusu 1,5 °C-ni võrreldes tööstusrevolutsiooni eelse tasemega**, ja ÜRO kestliku arengu eesmäärke, keskendades liidu rahastamise keskkonnasõbralikele eesmärkidele. Käesoleva määrusega tuleks rakendada ühte prioriteetidest, mis on sätestatud komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatises Euroopa roheline kokkuleppe kohta, ning see on osa kestliku Euroopa investeerimiskavast, millega nähakse ette sihtotstarbeline rahastamine õiglase ülemineku mehhanismi alusel ühtekuuluvuspoliitika raames, et tegeleda sotsiaalsete, majanduslike **■ ja keskkonnakuludega**, mis tulenevad üleminekust kliimaneutraalsele ringmajandusele, kus ülejäävaid kasvuhoonegaaside heitkoguseid kompenseeritakse samaväärse sidumisega.

¹¹ ELT L 282, 19.10.2016, lk 4.

- (2) Üleminek kliimaneutraalsele ringmajandusele on üks liidu olulisemaid poliitikaeesmärke. Euroopa Ülemkogu kinnitas 12. detsembril 2019 eesmärgi saavutada kooskõlas Pariisi kliimakokkuleppe eesmärkidega 2050. aastaks kliimaneutraalne liit. Kuigi kliimamuutuste ja keskkonnaseisundi halvenemise vastu võitlemine on pikas perspektiivis kõigile kasulik ning pakub keskpikas perspektiivis kõigile võimalusi ja väljakutseid, ei alusta kõik piirkonnad ja liikmesriigid üleminekut samast punktist ning neil ei ole sama reageerimissuutlikkust. Mõned on teistest edasijõudnumad ning üleminekul on laiem sotsiaalne **■**, majanduslik **ja keskkonnamõju** nendele piirkondadele, mis sõltuvad **energia tarbimisel** suurel määral fossiilkütustest – eriti kivisöest, pruunsöest, turbast ja põlevkivist – või suure kasvuhoonegaaside heitemahukusega tööstusharudest. Selline olukord ei tekita mitte ainult riski, et üleminek kliimaneutraalsusele toimub liidus eri kiirusel, vaid tekitab ka piirkondadevaheliste erinevuste suurenemise ohu, mis kahjustab sotsiaalse, majandusliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärke.
- (3) Edu saavutamiseks ja et olla **kõigi jaoks** sotsiaalselt vastuvõetav, peab üleminek olema õiglane **ja kaasav**. Seetõttu peavad **■ liit ■**, liikmesriigid **ning nende piirkonnad** võtma algusest peale arvesse ülemineku sotsiaalset, majanduslikku **■ ja keskkonnamõju** ning kasutama kõiki võimalikke vahendeid kahjulike tagajärgede leevendamiseks. Liidu eelarvel on selles oluline roll.

- (4) Nagu on sätestatud Euroopa rohelises kokkuleppes ja kestliku Euroopa investeerimiskavas, peaks õiglase ülemineku mehhanism täiendama järgmise mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 muid meetmeid. See peaks aitama tegeleda **2050. aastaks** liidu kliimaneutraalsusele ülemineku ja *eeskätt selle protsessi poolt mõjutatud töötajatele avalduvate* sotsiaalsete ■, majanduslike *ja keskkonnatagajärgedega*, koondades liidu eelarvekulutused kliima- ja sotsiaalsetele eesmärkidele piirkondlikul tasandil **ning seades eesmärgiks kõrged sotsiaal- ja keskkonnastandardid**.
- (5) Käesoleva määrusega tuleks asutada Õiglase Ülemineku Fond, mis on üks ühtekuuluvuspoliitika raames rakendatava õiglase ülemineku mehhanismi sambaid. Õiglase Ülemineku Fondi eesmärk on leevendada kliimamuutustega seotud ülemineku kahjulikku mõju, toetades kõige enam mõjutatud territooriume ja asjaomaseid töötajaid, **ning edendada tasakaalustatud sotsiaal-majanduslikku üleminekut**. Õiglase Ülemineku Fondi ainsa erieesmärgi kohaselt peaksid fondist toetatavad meetmed otseselt aitama leevendada ülemineku mõju, leevendades negatiivset mõju tööhõivele ning rahastades kohaliku majanduse mitmekesistamist ja ajakohastamist. Õiglase Ülemineku Fondi ainus erieesmärk on kehtestatud samal tasandil ja loetletud koos poliitikaeesmärkidega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) .../...¹²⁺.

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2021/..., millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, õiglase ülemineku fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT ...).

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number ning esitada joonealuses märkuses number, kuupäev ja ELT avaldamisviide.

- (6) *Kajastades Euroopa rohelist kokkulepet kui liidu kestliku majanduskasvu strateegiat ja kliimamuutustega tegelemise olulisust, et täita liidu kohustusi rakendada Pariisi kliimakokkulepet ja saavutada ÜRO kestliku arengu eesmärgid, on Õiglase Ülemineku Fond mõeldud selleks, et aidata kaasa kliimameetmete peavoolustamisele ja keskkonnavalitsusele kestlikkusele ning üldise eesmärgi saavutamisele, milleks on suunata 30 % liidu eelarvekuludest kliimaeesmärkide toetamiseks, ning aitab püüelda eesmärgi poole eraldada 2024. aastal 7,5 % ning 2026. ja 2027. aastal 10 % mitmeaastase finantsraamistiku alusel tehtavatest iga-aastastest kulutustest bioloogilise mitmekesisuse eesmärkidele, võttes arvesse kliima- ja bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide kattuvust.* Õiglase Ülemineku Fondi omavahendid täiendavad investeeringuid, mida on vaja, et saavutada üldeesmärk eraldada liidu eelarvekulutustest 30 % kliimaeesmärkide saavutamiseks. *Need* vahendid peaksid aitama täiel määral kaasa selle eesmärgi saavutamisele koos Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) .../...¹³⁺ loodud Regionaalarengu Fondist (ERF) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) .../...¹⁴⁺⁺ loodud Euroopa Sotsiaalfond+ist (ESF+) vabatahtlikkuse alusel ümberpaigutatud vahenditega. Sellega seoses tuleks Õiglase Ülemineku Fondist toetada tegevusi, mis järgivad liidu kliima- ja keskkonnastandardeid ja -prioriteete ega kahjusta oluliselt keskkonnaväärmeid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2020/852¹⁵ artikli 17 tähenduses ning mis tagavad ülemineku vähese CO₂ heitega majandusele, et saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalne liit.
- (7) Õiglase Ülemineku Fondi vahendid peaksid täiendama ühtekuuluvuspoliitika raames kättesaadavaid vahendeid.

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ...määrus (EL) 2021/..., mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi (ELT...).

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6168/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number ning esitada joonealuses märkuses number, kuupäev ja ELT avaldamisviide.

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2021/..., millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1296/2013 (ELT...).

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6980/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number ning esitada joonealuses märkuses number, kuupäev ja ELT avaldamisviide.

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

- (8) Üleminek kliimaneutraalsele majandusele on väljakutse kõigile liikmesriikidele. Eriti keerukas on see liikmesriikide jaoks, kes sõltuvad või *on kuni viimase ajani sõltunud* suurel määral fossiilkütustest või suure kasvuhoonegaaside heitemahukusega tööstustegevustest, mis tuleb järk-järgult lõpetada või mida tuleb kliimaneutraalsele majandusele ülemineku tõttu kohandada ja mille puhul puuduvad selleks rahalised vahendid. Seetõttu peaks Õiglase Ülemineku Fond hõlmama kõiki liikmesriike, kuid selle rahaliste vahendite jaotus peaks *olema keskendatud territooriumidele, mida kliimaga seotud üleminekuprotsess kõige enam mõjutab, ning* see jaotus peaks kajastama liikmesriikide suutlikkust rahastada vajalikke investeeringuid, et tulla toime kliimaneutraalsele majandusele üleminekuga.
- (9) Käesoleva määruse suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt Euroopa Liidu toimimise lepingu („ELi toimimise leping“) artikli 322 kohaselt vastuvõetud horisontaalseid finantsreegleid. Need reeglid on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) 2018/1046¹⁶ („finantsmäärus“) ning nendega määratakse eelkõige kindlaks kord, mille kohaselt eelarvet koostatakse ja täidetakse toetuste, auhindade, hangete, eelarve kaudse täitmise, rahastamisvahendite, eelarvetagatiste, finantsabi ja välisekspertide tasustamise kaudu ning nähakse ette finantsjuhtimises osalejate vastutuse kontroll. ELi toimimise lepingu artikli 322 kohaselt vastu võetud reeglid *hõlmavad ka üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks.*

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

- (10) *Õiglase Ülemineku Fondi vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks peaks Õiglase Ülemineku Fondi kasutamine piirduma 50 % riikliku eraldisega liikmesriikide puhul, kes veel ei ole võtnud kohustust täita eesmärki saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalne liit kooskõlas Pariisi kliimakokkuleppe eesmärkidega, ning ülejäänud 50 % tehakse programmitöö jaoks kättesaadavaks siis, kui kõnealune kohustus on võetud. Õigluse ja liikmesriikide võrdväärse kohtlemise tagamiseks tuleks juhul, kui liikmesriik ei ole 2022. aasta või mis tahes sellele järgneva aasta 31. detsembriks võtnud kohustust täita eesmärki saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalne liit, vabastada eelneva aasta eelarvelised kulukohustused täies ulatuses järgmisel aastal.*

- (11) Kooskõlas nõukogu määrusega (EL) 2020/2094¹⁷ ja selle kohaselt eraldatud vahendite piires tuleks Õiglase Ülemineku Fondi raames rakendada taaste ja vastupidavuse rahastamismeetmeid, et oleks võimalik toime tulla COVID-19 kriisi enneolematu mõjuga. Selliseid lisavahendeid tuleks kasutada nii, et oleks tagatud kõnealuses määruuses sätestatud tähtaegade järgimine.

¹⁷ Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta määrus (EL) 2020/2094, millega luuakse Euroopa Liidu taasterahastu COVID-19 kriisi järgse taastumise toetuseks (ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 23).

- (12) Käesolevas määruses tuleks määrata kindlaks investeeringute liigid, mille puhul saab väljaminekuid toetada Õiglase Ülemineku Fondist. Kõik toetatavad tegevused peaksid olema täielikus kooskõlas liidu kliima-**■**, keskkonna- *ja sotsiaalsete kohustuste ning* prioriteetidega. Investeeringute loetelu peaks sisaldama neid, mis toetavad kohalikku majandust, *stimuleerides selle sisemist kasvupotentsiaali kooskõlas vastavate aruka spetsialiseerumise strateegiatega, sealhulgas ka kestlikku turismi, kui see on asjakohane. On vaja, et investeeringud on* pikas perspektiivis kestlikud, võttes arvesse kõiki *Euroopa* roheline kokkuleppe eesmäärke. Rahastatavad projektid peaksid toetama üleminekut *kestlikule* ja kliimanetraalsele majandusele ning ringmajandusele **■**, *hõlmates ressursitõhususe suurendamisele suunatud meetmeid. Toetust ei tohiks anda jäätmete põletamiseks, kuna see tegevus kuulub ringmajanduse jäätmehierarhia alumisse osasse. Rahastamiskõlblikud peaksid olema konsultatsiooniteenused, mis aitavad kaasa Õiglase Ülemineku Fondist toetatavate meetmete rakendamisele. Maapinna korrastamise projekti osana peaks saama toetada alade loodusliku seisundi taastamist, roheline taristu väljatöötamist ja veemajandust. Energiatõhususe meetmete toetamisel peaks Õiglase Ülemineku Fondist saama toetada investeeringuid, mis aitavad vähendada energiaostuvõimetust, tehes seda enamjaolt elamute energiatõhususe parandamise kaudu. Õiglase Ülemineku Fondist peaks saama toetada ka innovaatiliste salvestustehnoloogiate väljatöötamist.*
- (13) Kliimamuutustega seotud üleminekust enim mõjutatud kodanike kaitsmiseks peaks Õiglase Ülemineku Fond hõlmama ka mõjutatud töötajate täiendus- ja ümberõpet, *sealhulgas koolitust, olenemata sellest, kas neil on töökoht või on nad selle ülemineku tõttu kaotanud. Õiglase Ülemineku Fondi eesmärk peaks* olema aidata neil kohaneda uute töövõimalustega **■**. *Samuti tuleks Õiglase Ülemineku Fondiga pakkuda töötajatele asjakohasel kujul toetust, sealhulgas abi töö otsimisel ja aktiivset kaasamist tööturule. Õiglase Ülemineku Fondist peaks saama toetada kõiki töötajaid, kes on kaotanud töö õiglase ülemineku territoriaalse kavaga hõlmatud piirkondades ülemineku poolt mõjutatud sektorites, isegi kui koondatud töötajad kõnealuses piirkonnas ei ela. Tuleks pöörata piisavalt tähelepanu kodanikele, kes on energiaostuvõimetuse ohus, seda eelkõige energiatõhususe meetmete rakendamisel sotsiaaleluruumide tingimuste parandamiseks.*

- (14) *Lubatud peaks olema toetada tegevusi hariduse ja sotsiaalse kaasamise valdkonnas, lastehoiuasutuste ja eakate hoolekandeesutuste sotsiaaltaristu heaks ning koolituskeskustes, eeldusel et need tegevused on piisavalt põhjendatud õiglase ülemineku territoriaalsetes kavades. Eakate hoolduse puhul tuleks alal hoida kogukonnapõhise hoolduse edendamise põhimõtet. Investeeringute kombinatsiooni võiksid täiendada nende valdkondade sotsiaal- ja avalikud teenused. Kogu toetus kõnealustes valdkondades peaks eeldama piisavat põhjendamist õiglase ülemineku territoriaalsetes kavades ning see peaks olema kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste samba eesmärkidega.*
- (15) *Selleks et käsitleda naiste erilist olukorda ja rolli kliimaneutraalsele majandusele üleminekus, tuleks edendada soolist võrdõiguslikkust. Naiste osalemine tööturul ja ettevõtluses ning võrdne töötasu mängivad võrdsete võimaluste tagamises tähtsat rolli. Õiglase Ülemineku Fond peaks eritähelepanu pöörama ka ülemineku negatiivse mõju tõttu ebaproportsionaalselt suurel määral kannatavatele kaitsetutele rühmadele, näiteks puuetega töötajatele. On vaja säilitada kaevanduskogukondade identiteet ning kaitsta varasemate ja tulevaste kogukondade järjepidevust. See hõlmab eritähelepanu pööramist nende materiaalsele ja mittemateriaalsele kaevanduspärandile, sealhulgas kultuurile.*

- (16) Selleks et suurendada üleminekust mõjutatud territooriumide majanduslikku mitmekesisust, peaks Õiglase Ülemineku Fond toetama **ettevõtjaid ja majandusala sidusrühmi, sealhulgas toetades** tulusaid investeeringuid väikestes ja keskmise suurusega ettevõtjatesse¹⁸ („VKE“). Tulusa investeeringu all tuleks mõista investeeringut ettevõtete põhivarasse või immateriaalsesse varasse eesmärgiga toota kaupu ja teenuseid, aidates seega kaasa kapitali kogumahutusele ja tööhõivele. Ettevõtete puhul, mis ei ole VKEd, tuleks tulusaid investeeringuid toetada üksnes siis, kui need on vajalikud üleminekust tingitud töökohtade kaotuse leevendamiseks, luues uusi või kaitstes märkimisväärsel arvul olemasolevaid töökohti, ning kui need ei põhjusta ümberpaigutamist ega tulene sellest. Investeeringud olemasolevatesse tööstusrajatistesse, sealhulgas liidu heitkogustega kauplemise süsteemiga hõlmatud rajatistesse, peaksid olema lubatud, kui need aitavad kaasa 2050. aastaks liidu kliimaneutraalsele majandusele üleminekule ja on oluliselt väiksemad asjakohastest võrdlusalustest, mis on kehtestatud saastekvootide tasuta eraldamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ¹⁹ alusel, ning kui nende tulemuseks on märkimisväärsel arvul töökohtade kaitse. Iga sellist investeeringut tuleks vastavalt põhjendada asjakohases õiglase ülemineku territoriaalses kavas. Siseturu terviklikkuse ja ühtekuuluvuspoliitika kaitsmiseks peaks toetus ettevõtjatele olema kooskõlas liidu riigiabi eeskirjadega, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklites 107 ja 108, ning eelkõige peaks muudesse ettevõtetesse kui VKEdesse tehtavate tulusate investeeringute toetamine piirduma ettevõtetega, mis asuvad piirkondades, mis on määratletud abi saavate piirkondadena ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktide a ja c tähenduses.

¹⁸ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratlemise kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

- (17) Selleks et tagada Õiglase Ülemineku Fondi vahendite kavandamise paindlikkus tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi raames, peaks olema võimalik ette valmistada iseseisev Õiglase Ülemineku Fondi programm või kavandada Õiglase Ülemineku Fondi vahendeid ERFist, ESF+ist või Ühtekuuluvusfondist toetatava programmi ühe või mitme sihtotstarbelise prioriteedi raames. Vastavalt määrusele (EL) .../...⁺ **võiks** Õiglase Ülemineku Fondi vahendeid **vabatahtlikult** suurendada ERFist ja ESF+ist saadava täiendava rahastamisega. Sellisel juhul peaksid ERFist ja ESF+ist ümberpaigutatud asjaomased summad olema kooskõlas õiglase ülemineku territoriaalsetes kavades sätestatud tegevuste liikidega.
- (18) Õiglase Ülemineku Fondi toetus peaks sõltuma üleminekuprotsessi tõhusast rakendamisest konkreetsel territooriumil, et saavutada kliimaneutraalne majandus. Sellega seoses peaksid liikmesriigid **sotsiaalses dialoogis ja** koostöös asjaomaste sidusrühmadega **vastavalt määruse (EL) .../...⁺ asjakohaste sätetega** kindlaks määratud partnerluspõhimõttele ja komisjoni toetusel koostama õiglase ülemineku territoriaalsed kavad, millega kehtestatakse üleminekuprotsess ning mis on kooskõlas nende lõimitud riiklike energia- ja kliimakavadega. Selleks peaks komisjon looma õiglase ülemineku platvormi, mis tugineks olemasolevale üleminekuetapis olevate söekaevanduspiirkondade platvormile, et võimaldada kahe- ja mitmepoolset kogemuste ja parimate tavade vahetamist kõigis mõjutatud sektorites. **Liikmesriigid peaksid tagama, et Õiglase Ülemineku Fondi vahendite kasutamisse oleksid kaasatud omavalitsusüksused ja linnad ning et nende vajadusi võetaks sellega seoses arvesse.**

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

- (19) Õiglase ülemineku territoriaalsetes kavades tuleks määrata kõige negatiivsemalt mõjutatud territooriumid, kuhu Õiglase Ülemineku Fondi toetus tuleks koondada, ning kirjeldada konkreetseid meetmeid, mida tuleb võtta **liidu 2030. aasta energia- ja kliimaeesmärkide ning 2050. aastaks** liidu kliimanetraalse majanduse saavutamiseks, eelkõige seoses fossiilkütuste tootmist või muid suure kasvuhoonegaaside heitemahukusega tegevusi hõlmavate rajatiste ümberkorraldamise või sulgemisega. Need territooriumid peaksid olema täpselt määratletud ning vastama ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse 3. tasandile (NUTS 3. tasandi piirkonnad), mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1059/2003,²⁰ või olema nende osad. Kavades tuleks üksikasjalikult kirjeldada nende territooriumide väljakutseid ja vajadusi, **võttes arvesse rahvastikukao ohtusid**, ning määrata kindlaks **kavast toetuse saajate tasandil töökohtade loomisele kaasa aitamiseks** vajalikud tegevused viisil, mis tagab kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise ning kliimanetraalsele majandusele üleminekuga ja Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkidega kokku sobiva majandustegevuse ühtse arengu. **Kui need territooriumid on määratud, tuleks lisatähelepanu pöörata selliste saarte, saarepiirkondade ning äärepoolseimate piirkondade iseärasustele, mille puhul võib geograafiliste ja sotsiaal-majanduslike tunnusjoonte tõttu olla kliimanetraalsele majandusele ülemineku protsessi toetamiseks vaja erinevat lähenemisviisi.** Õiglase Ülemineku Fondist peaksid rahalist toetust saama ainult need investeeringud, mis on kooskõlas õiglase ülemineku territoriaalsete kavadega. Õiglase ülemineku territoriaalsed kavad peaksid olema osa komisjoni heakskiidetud programmidest, mida toetavad olenevalt asjaoludest kas ERF, ESF+, Ühtekuuluvusfond või Õiglase Ülemineku Fond.

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1059/2003, millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS) (ELT L 154, 21.6.2003, lk 1).

- (20) Selleks et suurendada Õiglase Ülemineku Fondi vahendite kasutamise tulemustele orienteeritust, peaks komisjonil kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega olema võimalik kohaldada finantskorrektsioone, kui Õiglase Ülemineku Fondi erieesmärgi saavutamiseks seatud sihid on suures ulatuses saavutamata.

I

- (21) Selleks et kehtestada Õiglase Ülemineku Fondile asjakohane finantsraamistik, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et kehtestada olemasolevate vahendite iga-aastane jaotus liikmesriikide lõikes.
- (22) Kuna käeoleva määruse eesmärki, nimelt toetada ***inimesi, majandust ja keskkonda territooriumidel***, kus toimuvad majanduslikud ja sotsiaalsed muutused, et minna üle kliimaneutraalsele majandusele, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada erinevuste tõttu eri territooriumide arengutasemes ja mahajäämuse tõttu kõige ebasoodsamates piirkondades, samuti liikmesriikide ja territooriumide rahaliste vahendite piiratuse tõttu, küll aga saab seda vajaduse tõttu ühtse rakendusraamistiku järele, mis hõlmaks mitut eelarve jagatud täitmise alla kuuluvat liidu fondi, paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (23) Võttes arvesse, et käesolev määrus võetakse vastu pärast programmitöö perioodi algust ning et Õiglase Ülemineku Fondi on vaja rakendada koordineeritud ja ühtlustatud viisil, ning eesmärgiga tagada määruse kiire rakendamine, peaks määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese ja kohaldamisala

Käesoleva määrusega luuakse Õiglase Ülemineku Fond, et toetada ***inimesi, majandust ja keskkonda*** territooriumidel, mis seisavad silmitsi tõsiste sotsiaal-majanduslike väljakutsetega, mis tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu ***määruse (EL) 2018/1999²¹ artikli 2 punktis 11 määratletud liidu 2030. aasta energia- ja kliimaeesmärkide saavutamise ja*** 2050. aastaks liidu kliimaneutraalsele majandusele ülemineku protsessist.

Selles sätestatakse Õiglase Ülemineku Fondi erieesmärk, selle geograafiline ulatus ja vahendid, selle toetuse kohaldamisala seoses määruse (EL) .../...⁺ artikli 5 lõike 2 punktis a osutatud tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgiga ning programmitöö erisatted ja seireks vajalikud näitajad.

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

Artikkel 2

Erieesmärk

Kooskõlas määruse (EL) .../...⁺ artikli 5 lõike 1 teise lõiguga aitab Õiglase Ülemineku Fond kaasa ainsale erieesmärgile võimaldada piirkondadel ja inimestel tegeleda **liidu 2030. aasta energia- ja kliimaeesmärkide saavutamise ja Pariisi kliimakokkuleppe alusel 2050. aastaks liidu** kliimanetraalsele majandusele ülemineku sotsiaalsete, **tööhõivealaste**, majanduslike ja keskkonnamõjudega.

Artikkel 3

Geograafiline ulatus ning vahendid tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi raames

1. Õiglase Ülemineku Fond toetab tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärki kõigis liikmesriikides.
 2. Tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi raames on eelarveliste kulukohustuste täitmiseks ajavahemikul 2021–2027 ette nähtud **7 500 000 000** eurot (2018. aasta hindades) Õiglase Ülemineku Fondi vahendeid, **nagu on kehtestatud määruse (EL) .../... artikli 110 lõike 1 punktis g**.
 3. **Lõikes 2 osutatud vahendeid** võib suurendada vastavalt vajadusele liidu eelarvest eraldatud lisavahenditega ja muude vahenditega kooskõlas kohaldatava alusaktiga.
-
4. Komisjon võtab rakendusaktiga vastu otsuse, milles sätestatakse olemasolevate vahendite iga-aastane jaotus, sealhulgas kõigi lõikes 3 osutatud lisavahendite jaotus liikmesriikide lõikes vastavalt I lisas sätestatud **eraldistele**.
-

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

Artikkel 4

Vahendid Euroopa Liidu taasterahastust

1. Määruse (EL) 2020/2094 artikli 1 lõikes 2 osutatud meetmeid rakendatakse **käesoleva määruse kohaselt** summas **10 000 000 000 (2018. aasta hindades)**, nagu on osutatud **määruse (EL) .../...⁺ artikli 109 lõike 1 teises lõigus ning järgides määruse (EL) 2020/2094 artikli 3 lõikeid 3, 4, 7 ja 9.**

Seda summat käsitatakse käesoleva määruse artikli 3 lõikes 3 osutatud muude vahenditena. **Määruse (EL) 2020/2094 artikli 3 lõike 1 kohaselt** on *see* summa sihtotstarbeline välistulu **finantsmääruse** artikli 21 **lõike 5 tähenduses**.

2. **Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud summa** eraldatakse lisaks artiklis 3 **osutatud** koguvahenditele eelarveliste kulukohustuste jaoks tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi raames aastateks 2021–**2023** järgmiselt:

- **2021: 2 000 000 000 eurot;**
- **2022: 4 000 000 000 eurot;**
- **2023: 4 000 000 000 eurot.**

Lisaks eraldatakse esimeses lõigus osutatud vahenditest 15 600 000 eurot (**2018.** aasta hindades) halduskuludeks.

I

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

3. Käesoleva artikli lõike 1 *esimeses lõigus* osutatud summa iga-aastane jaotus liikmesriikide lõikes lisatakse artikli 3 lõikes 4 osutatud komisjoni otsusesse vastavalt I lisas sätestatud *eraldistele*.

I

4. Erandina finantsmääruse artikli 14 lõikest 3 kohaldatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud vahenditel põhinevate eelarveliste kulukohustuste suhtes määruse (EL) .../...⁺ VII jaotise IV peatükis sätestatud kulukohustustest vabastamise norme. Erandina finantsmääruse artikli 12 lõike 4 punktist c ei kasutata neid vahendeid jätkuprogrammi või -meetme jaoks.
5. *Programmide jaoks eraldatud maksed kirjendatakse Õiglase Ülemineku Fondi kõige varasemasse avatud kulukohustusse, alustades lõike 1 esimeses lõigus osutatud vahendite kulukohustustest kuni nende ammendumiseni.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

Artikkel 5

Keskkonnahoidlikkuse premeerimise mehhanism

1. *Kui Õiglase Ülemineku Fondi vahendeid suurendatakse artikli 3 lõike 3 kohaselt enne 31. detsembrit 2024, jagatakse lisavahendid liikmesriikide vahel I lisas sätestatud riikide osade suuruse alusel.*
2. *Kui Õiglase Ülemineku Fondi vahendeid suurendatakse käesoleva määruse artikli 3 lõike 3 kohaselt pärast 31. detsembrit 2024, jagatakse lisavahendid liikmesriikide vahel kooskõlas käesoleva lõike teises lõigus sätestatud metoodikaga nende tööstusrajatiste kasvuhoonegaaside heitkoguste muutuse alusel alates 2018. aastast kuni viimase aastani, mille kohta on andmed olemas, nagu need on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 166/2006²² artikli 7 kohaselt. Iga liikmesriigi kasvuhoonegaaside heitkoguste muutuse arvutamiseks liidetakse üksnes nende NUTS 3. tasandi piirkondade kasvuhoonegaaside heitkogused, mis on määratud õiglase ülemineku territoriaalsetes kavades kooskõlas käesoleva määruse artikli 11 lõikega 1.*

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. jaanuari 2006. aasta määrus (EÜ) nr 166/2006, mis käsitleb Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri loomist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 91/689/EMÜ ja 96/61/EÜ (ELT L 33, 4.2.2006, lk 1).

Lisavahendite eraldamine igale liikmesriigile määratakse kindlaks järgmiste põhimõtete kohaselt:

- a) liikmesriikide puhul, kes on kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähendanud, arvutatakse iga liikmesriigi saavutatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine, näidates viimase vaatlusaasta kasvuhoonegaaside heitkoguseid protsendina 2018. aastal täheldatud kasvuhoonegaaside heitkogusest; liikmesriikide puhul, kes ei ole kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähendanud, kehtestatakse selleks protsendiks 100 %;*
- b) iga liikmesriigi lõpliku osa suuruse arvutamiseks jagatakse I lisas kehtestatud liikmesriigi osad punkti a kohase arvutuse tulemusel saadud protsendiga ning*
- c) punkti b alusel tehtud arvutuse tulemus skaleeritakse uuesti, et kogusummaks oleks 100 %.*

3. *Liikmesriigid lisavad lisavahendid oma programmidesse ning esitavad programmi muudatuse kooskõlas määruse (EL) .../...⁺ artikliga 24.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

Artikkel 6

Sihtotstarbelised eraldised äärepoolseimatele piirkondadele ja saartele

Õiglase ülemineku territoriaalsete kavade ettevalmistamisel kooskõlas artikli 11 lõikega 1 võtavad liikmesriigid eeskätt arvesse nende saarte ja äärepoolseimate piirkondade olukorda, mis seisavad silmitsi tõsiste sotsiaal-majanduslike väljakutsetega, mis tulenevad energia- ja kliimaeesmärkide saavutamise ja 2050. aastaks liidu kliimaneutraalsele majandusele ülemineku protsessist, pidades silmas nende erivajadusi, mida on tunnustatud ELi toimimise lepingu artiklites 174 ja 349.

Kui liikmesriigid lisavad kõnealused territooriumid oma õiglase ülemineku territoriaalsetesse kavadesse, esitavad nad kõnealustele territooriumidele eraldatava sihtotstarbelise summa koos asjakohase põhjendusega, võttes arvesse kõnealuste territooriumide erilisi väljakutseid.

Artikkel 7

Tingimuslik juurdepääs vahenditele

- 1. Kui liikmesriik ei ole võtnud kohustust rakendada eesmärki saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalne liit, tehakse programmitööks kättesaadavaks ja kantakse prioriteetide alla üksnes 50 % selle liikmesriigi iga-aastastest eraldistest kooskõlas artikli 3 lõikega 4 ja artikli 4 lõikega 3.*

Erandina käesoleva määruse artikli 10 lõikest 1 ei kanta prioriteetide alla ülejäänud 50 % aastasest eraldisest. Sellistel juhtudel hõlmavad Õiglase Ülemineku Fondist toetatavad programmid, mis esitatakse kooskõlas määruse (EL) .../...⁺ artikliga 21, üksnes 50 % Õiglase Ülemineku Fondi aastastest eraldistest, mis on toodud kõnealuse määruse artikli 22 lõike 3 punkti g alapunktis ii osutatud tabelis. Kõnealuse määruse artikli 22 lõike 3 punkti g alapunktis i osutatud tabelis määratakse eraldi kindlaks need eraldised, mida saab programmitööks kasutada ja mida mitte.

- 2. Komisjon kiidab Õiglase Ülemineku Fondi prioriteeti sisaldava programmi või sellise programmi muudatuse heaks üksnes siis, kui järgitakse lõike 1 kohaselt programmitööks määratud eraldise osa nõudeid.*
- 3. Niipea kui liikmesriik on võtnud kohustuse rakendada eesmärki saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalne liit, võib ta esitada taotluse iga Õiglase Ülemineku Fondist toetatava programmi muutmiseks kooskõlas määruse (EL) .../...⁺ artikliga 24 ning nende eraldiste lisamiseks, mida ei ole programmitöö jaoks seni vabastatud.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

4. *Eelarvelised kulukohustused tehakse määruse (EL) .../...⁺ artikli 22 lõike 3 punkti g alapunktis i osutatud tabeli kohaselt. Programmitöoks mittekasutatavate eraldistega seotud kulukohustusi ei kasutata maksete tegemiseks ning neid ei võeta arvesse eelmaksete arvutamisel kooskõlas määruse (EL) .../... [uue ühissätete määruse] artikliga 90 niikaua, kuni need tehakse käesoleva artikli lõike 3 kohaselt programmitöö jaoks kättesaadavaks.*

Erandina määruse (EL) .../...⁺ artiklist 105, kui liikmesriik ei ole 31. detsembriks 2022. aastal või mis tahes sellele järgneval aastal võtnud kohustust rakendada eesmärki saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalne liit, vabastatakse eelneva aasta need eelarvelised kulukohustused, mis on seotud programmitöoks mittekasutatavate eraldistega, täies ulatuses järgmisel aastal.

Artikkel 8

Toetuse kohaldamisala

1. Õiglase Ülemineku Fondist toetatakse üksnes tegevusi, mis on otseselt seotud artiklis 2 sätestatud erieesmärgiga ja mis aitavad kaasa artikli 11 kohaselt kehtestatud õiglase ülemineku territoriaalsete kavade rakendamisele.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

2. Kooskõlas lõikega 1 toetatakse Õiglase Ülemineku Fondist üksnes järgmisi tegevusi:
- a) tootlikud investeeringud VKEdesse, sealhulgas **mikroettevõtjatesse ja** iduettevõtjatesse, mis toovad kaasa majanduse mitmekesistamise, **moderniseerimise** ja ümberkorraldamise;
 - b) investeeringud uute ettevõtete loomisse, sealhulgas ettevõtlusinkubaatorite ja konsultatsiooniteenuste kaudu, **mis toovad kaasa töökohtade loomise**;
 - c) investeeringud teadus- ja innovatsioonitegevusse, **sealhulgas ülikoolide ja avalik-õiguslike teadusasutuste teadus- ja innovatsioonitegevusse**, ning kõrgtehnoloogiale ülemineku edendamisse;
 - d) investeeringud taskukohase puhta energia tehnoloogia kasutuselevõttu **ning selle süsteemidesse** ja taristutesse, **sealhulgas energia salvestamise tehnoloogiatesse**, ning kasvuhoonegaaside heite vähendamisse ■ ;
 - e) **investeeringud taastuvasse energiasse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/2001,²³ sealhulgas direktiivis sätestatud säästlikkuse kriteeriumidega, ning energiatõhususse, sealhulgas selleks, et vähendada energiaostuvõimetust**;
 - f) **investeeringud arukasse ja kestlikku kohapealsesse liikuvusse, sealhulgas kohaliku transpordisektori ja selle taristu CO₂ heite vähendamisse**;

²³ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).**

- g) *kaugküttevõrgustike renoveerimine ja ajakohastamine, et parandada kaugküttevõrgustike süsteemide energiatõhusust, ning investeeringud soojuse tootmisesse, eeldusel et neid soojuse tootmise paigaldised varustatakse üksnes taastuvenergia allikatest;*
- h) investeeringud digiüleminekusse, *digitaalsesse innovatsiooni* ja digitaalsesse ühenduvusse;
- i) investeeringud *mahajäetud tööstusalade* taastamisse ja saastest puhastamisse, maapinna korrastamisse ning *sealhulgas vajaduse korral rohelist taristut ja* otstarbe muutmist käsitlevatesse projektidesse, *võttes arvesse põhimõtet „saastaja maksab“;*
- j) investeeringud ringmajanduse edendamisse, sealhulgas jäätmetekke vältimise, jäätmete vähendamise, ressursitõhususe, korduskasutamise, parandamise ja ringlussevõtu kaudu;
- k) töötajate *ja tööotsijate* täiendus- ja ümberõpe;
- l) tööotsijatele tööotsingualase abi pakkumine;
- m) tööotsijate aktiivne kaasamine;
- n) tehniline abi;
- o) *muud tegevused hariduse ja sotsiaalse kaasamise valdkondades, sealhulgas piisavalt põhjendatud juhtudel investeeringud koolituskeskuste ning lastehoiuasutuste ja eakate hoolekandetasutuste taristute heaks, nagu on märgitud õiglase ülemineku territoriaalsetes kavades kooskõlas artikliga 11.*

Lisaks võib Õiglase Ülemineku Fondist toetada ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktide a ja c alusel abi saavate piirkondadena määratletud piirkondades tulusaid investeeringuid muudesse ettevõtetesse kui VKEd, tingimusel et sellised investeeringud on heaks kiidetud osana õiglase ülemineku territoriaalsest kavast, mis põhineb käesoleva määruse artikli 11 lõike 2 punktiga h nõutaval teabel. Sellised investeeringud on rahastamiskõlblikud üksnes juhul, kui need on vajalikud õiglase ülemineku territoriaalse kava rakendamiseks, ***kui need aitavad minna 2050. aastaks üle liidu kliimaneutraalsele majandusele ja saavutada sellega seotud keskkonnaeesmärke ning kui nende toetust on vaja töökohtade loomiseks määratud territooriumil ning kui need ei too kaasa ümberpaigutamist, nagu on määratletud määruse (EL) .../...⁺ artikli 2 punktis 27.***

Õiglase Ülemineku Fondist võib toetada ka investeeringuid, mille eesmärk on saavutada direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud tegevustest tuleneva kasvuhoonegaaside heite vähendamine, tingimusel et sellised investeeringud on heaks kiidetud osana õiglase ülemineku territoriaalsest kavast, mis põhineb käesoleva määruse artikli 11 lõike 2 punktiga i nõutaval teabel. Sellised investeeringud on rahastamiskõlblikud üksnes juhul, kui need on vajalikud õiglase ülemineku territoriaalse kava rakendamiseks.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

Artikkel 9

Toetuse kohaldamisalast väljajätmine

Õiglase Ülemineku Fondist ei toetata:

- a) tuumajaamade tegevuse lõpetamist või nende rajamist;
- b) tubaka ja tubakatoodete valmistamist, töötlemist ega turustamist;
- c) komisjoni määruse (EL) nr 651/2014²⁴ artikli 2 punktis 18 määratletud raskustes olevaid ettevõtjaid, *välja arvatud juhul, kui see on lubatud ajutiste riigiabi reeglite kohaselt, mis on kehtestatud erandlike olukordade käsitlemiseks, või vähese tähtsusega abi kontekstis, et toetada energiasüsteemi ümberkujundamise protsessi raames energiakulusid vähendavaid investeeringuid;*
- d) investeeringuid, mis on seotud fossiilkütuste tootmise, töötlemise, *transpordi*, jaotuse, ladustamise või põletamisega.

²⁴ Komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 651/2014 aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1).

Artikkel 10

Õiglase Ülemineku Fondi vahendite kavandamine

1. Õiglase Ülemineku Fondi vahendid kavandatakse nende piirkondade kategooriate jaoks, kus asjaomased territooriumid asuvad, võttes aluseks õiglase ülemineku territoriaalsed kavad, mis on kehtestatud kooskõlas artikliga 11 ja mille komisjon on programmi või programmi muudatuse osana heaks kiitnud. Kavandatud vahendid eraldatakse ühe või mitme eriprogrammi või programmide ühe või mitme prioriteedi raames.

Komisjon kiidab programmi ***või selle muudatuse*** heaks üksnes juhul, kui asjaomases õiglase ülemineku territoriaalses kavas sisalduv üleminekuprotsessist kõige negatiivsemalt mõjutatud territooriumide määramine on piisavalt põhjendatud ja asjaomane õiglase ülemineku territoriaalne kava on kooskõlas asjaomase liikmesriigi lõimitud riikliku energia- ja kliimakavaga.

2. Õiglase Ülemineku Fondi prioriteet või prioriteedid hõlmavad Õiglase Ülemineku Fondi vahendeid, mis koosnevad Õiglase Ülemineku Fondi liikmesriikidele ettenähtud kogueraldisest või osalisest eraldisest ning määruse (EL) .../...⁺ artikli 27 kohaselt ümber paigutatud vahenditest. Õiglase Ülemineku Fondi ümber paigutatavate ERFi ja ESFi+ vahendite kogusumma ***võib olla kõige rohkem kolm korda nii suur*** kui Õiglase Ülemineku Fondist sellele prioriteedile antava toetuse summa, ***välja arvatud käesoleva määruse artikli 4 lõikes 1 osutatud vahendid.***
3. ***Määruse (EL) .../...⁺ artikli 112 kohaselt ei ole Õiglase Ülemineku Fondist toetatava prioriteedi või prioriteetide kaasrahastamismäär, mida kohaldatakse piirkonna puhul, kus õiglase ülemineku territoriaalsetes kavades kooskõlas artikliga 11 määratud territoorium või territooriumid asuvad, suurem kui***
- a) 85 % vähem arenenud piirkondade puhul;***
 - b) 70 % üleminekupiirkondade puhul;***
 - c) 50 % enam arenenud piirkondade puhul.***

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

Artikkel 11

Õiglase ülemineku territoriaalsed kavad

1. Liikmesriigid koostavad koos asjaomaste territooriumide ***kohalike ja piirkondlike*** ametiasutustega ühe õiglase ülemineku territoriaalse kava või mitu õiglase ülemineku territoriaalset kava, mis hõlmavad üht või mitut mõjutatud territooriumi, mis vastavad NUTS 3. tasandi piirkondadele või nende osadele, vastavalt II lisas esitatud vormile. Territooriumid peavad olema sellised, mis on ülemineku majandusliku ja sotsiaalse mõju tõttu kõige negatiivsemalt mõjutatud, eelkõige seoses eeldatava ***töötajate kohanemise või*** töökohtade kaotamisega fossiilkütuse tootmises ja kasutamises ning suurima kasvuhoonegaaside heitemahukusega tööstusrajatiste tootmisprotsesside ümberkujundamise vajadusega.
2. Õiglase ülemineku territoriaalne kava sisaldab järgmisi elemente:
 - a) riigi tasandil kliimanetraalsele majandusele ülemineku protsessi kirjeldus, sealhulgas ajakava, mis sisaldab lõimitud riikliku energia- ja kliimakava kõige viimasema versiooniga kooskõlas olevaid peamisi üleminekuetappe ***liidu 2030. aasta energia- ja kliimaeesmärkide ning 2050. aastaks liidu kliimanetraalse majanduse saavutamiseks***;

- b) vastavalt lõikele 1 põhjendus selliste territooriumide määramiseks, mida käesoleva lõike punktis a osutatud üleminekuprotsess kõige negatiivsemalt mõjutab ja mida tuleb Õiglase Ülemineku Fondist toetada;
- c) hinnang, mis antakse kõige negatiivsemalt mõjutatud **määratud** territooriumide üleminekuväljakutsetele, sealhulgas 2050. aastaks liidu kliimaneutraalsele majandusele ülemineku sotsiaalne, majanduslik ja keskkonnamõju, ning milles tehakse kindlaks mõjutatud töökohtade ja kaotatavate töökohtade võimalik arv, **rahvastikukao ohud** ning arenguvajadused ja -eesmärgid 2030. aastaks, mis on seotud suure kasvuhoonegaaside heitemahukusega tegevusalade ümberkujundamise või lõpetamisega kõnealustel territooriumidel;
- d) kirjeldus selle kohta, milline on Õiglase Ülemineku Fondi toetuse eeldatav panus **2050. aastaks** liidu kliimaneutraalsele majandusele ülemineku sotsiaalse, **demograafilise**, majandusliku, **tervisele avalduva** ja keskkonnamõjuga tegelemisel, **sisaldades ka prognoositavat panust töökohtade loomise ja säilitamise osas**;
- e) hinnang selle kohta, kas kava on kooskõlas muude **asjakohaste** riiklike, piirkondlike või territoriaalsete strateegiate ja kavadega;

- f) selliste juhtimismehhanismide kirjeldus, mis koosnevad partnerluskokkulepetest, kavandatud seire- ja hindamismeetmetest ning vastutavatest asutustest,;
- g) kavandatud tegevuste liikide kirjeldus ja nende eeldatav panus ülemineku mõju leevendamisse;
- h) kui toetust antakse tulusateks investeeringuteks muudesse ettevõtetesse kui VKEd, siis toetatavate tegevuste ja ettevõtete *esialgne* loetelu ning sellise toetuse vajalikkuse põhjendus puudujääkide analüüsi abil, mis näitab, et eeldatavasti kaotatavate töökohtade arv on suurem kui ilma investeeringuta loodud töökohtade arv;
- i) kui toetust antakse investeeringuteks, mille eesmärk on saavutada direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud tegevustest tuleneva kasvuhoonegaaside heite vähendamine, siis toetatavate tegevuste loetelu ja põhjendus selle kohta, et need aitavad kaasa kliimaneutraalsele majandusele üleminekule ja vähendavad märkimisväärselt kasvuhoonegaaside heidet, nii et see on oluliselt väiksem asjakohastest võrdlusalustest, mis on kehtestatud saastekvootide tasuta eraldamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ alusel, ning kui nende tegevuste tulemuseks on märkimisväärselt arvu töökohtade kaitse;
- j) koostoime ja vastastikune täiendavus muude *asjakohaste* liidu programmidega, *et tegeleda kindlakstehtud arenguvajadustega, ning*

k) koostoime ja vastastikune täiendavus kavandatava toetusega õiglase ülemineku mehhanismi muudest sammastest ■ .

3. Õiglase ülemineku territoriaalsete kavade ettevalmistamisse ja rakendamisse kaasatakse asjaomased partnerid kooskõlas määruse (EL) .../...⁺ artikliga 8 **ning vajaduse korral Euroopa Investeerimispank ja Euroopa Investeerimisfond.**
4. Õiglase ülemineku territoriaalsed kavad peavad olema kooskõlas määruse (EL) .../...⁺ artiklis 29 osutatud **asjaomaste** territoriaalsete strateegiatega **ning** asjaomaste aruka spetsialiseerumise strateegiatega, lõimitud riiklike energia- ja kliimakavadega ning Euroopa sotsiaalõiguste sambaga.

Kui lõimitud riikliku energia- ja kliimakava ajakohastamine määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 kohase läbivaatamise tulemusel on vaja õiglase ülemineku territoriaalne kava läbi vaadata, tehakse seda vahehindamise osana vastavalt määruse (EL) .../...⁺ artiklile 18.

5. **Kui liikmesriigid kavatsevad kasutada võimalust saada toetust õiglase ülemineku mehhanismi teiste sammaste raames, nähakse õiglase ülemineku territoriaalsetes kavades ette sektorid ja temaatilised valdkonnad, mille puhul kavatsetakse nendest sammastest toetust saada.**

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

Artikkel 12

Näitajad

1. Ühiseid väljund- ja tulemusnäitajaid, nagu on sätestatud III lisas ning, kui see on õiglase ülemineku territoriaalses kavas piisavalt põhjendatud, programmipõhiseid väljund- ja tulemusnäitajaid kasutatakse kooskõlas määruse (EL) .../...⁺ artikli 16 lõike 1 teise lõigu punktiga a, artikli 22 lõike 3 punkti d alapunktiga ii ja artikli 42 lõike 2 punktiga b.
2. Väljundnäitajate baasväärtuseks võetakse null. 2024. aastaks seatud vahe-eesmärgid ja 2029. aastaks seatud sihtväärtused peavad olema kumulatiivsed. Kui komisjon on määruse (EL) .../...⁺ artikli 18 lõike 3 kohaselt esitatud programmi muutmise taotluse heaks kiitnud, siis sihtväärtusi enam ei muudeta.
3. Kui Õiglase Ülemineku Fondi prioriteedi raames toetatakse artikli 8 lõike 2 punktis k, l või m osutatud tegevusi, edastatakse osalejaid käsitlevate näitajate kohta andmed vaid siis, kui kõnealuse osaleja kohta on olemas kõik III lisaga nõutud andmed.

I

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

Artikkel 13

Finantskorrektsioonid

Programmi lõpliku tulemusaruande *põhjal* võib *komisjon kooskõlas* määruse (EL) .../...⁺ artikliga 104 teha finantskorrektsioone, *kui saavutatud on vähem kui 65 % ühe või mitme väljundnäitaja puhul seatud sihtväärtusest.*

Finantskorrektsioonid on proportsionaalsed saavutatuga ning neid ei kohaldata juhul, kui vajakajäämised sihtväärtuste saavutamisel tulenevad sotsiaal-majanduslike või keskkonnategurite mõjust, asjaomase liikmesriigi majandus- või keskkonnatingimuste olulistest muutustest või vääramatust jõust, mis mõjutab tõsiselt asjaomaste prioriteetide elluviimist.

■

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

Artikkel 14

Läbivaatamine

Komisjon vaatab hiljemalt 30 juuniks 2025 Õiglase Ülemineku Fondi rakendamise seoses artiklis 2 sätestatud erieesmärgiga läbi, võttes arvesse võimalikke muudatusi määruses (EL) 2020/852 ja liidu kliimaeesmärke, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimaseadus), ning kestliku Euroopa investeerimiskava rakendamise arengut. Selle alusel esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, millele võib lisada seadusandlikud ettepanekud.

Artikkel 15

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel

president

Nõukogu nimel

eesistuja

LIKMESRIIKIDE ERALDISED

	<i>Eraldised Euroopa Liidu taasterahastust</i>	<i>Eraldised mitmeaastase finantsraamistiku vahenditest</i>	<i>Eraldised kokku</i>	<i>Liikmesriikide osa eraldiste kogusummast</i>
<i>Belgia</i>	95	71	166	0,95 %
<i>Bulgaaria</i>	673	505	1178	6,73 %
<i>Tšehhi</i>	853	640	1493	8,53 %
<i>Taani</i>	46	35	81	0,46 %
<i>Saksamaa</i>	1288	966	2254	12,88 %
<i>Eesti</i>	184	138	322	1,84 %
<i>Iirimaa</i>	44	33	77	0,44 %
<i>Kreeka</i>	431	324	755	4,31 %
<i>Hispaania</i>	452	339	790	4,52 %
<i>Prantsusmaa</i>	535	402	937	5,35 %
<i>Horvaatia</i>	97	72	169	0,97 %
<i>Itaalia</i>	535	401	937	5,35 %
<i>Küpros</i>	53	39	92	0,53 %
<i>Läti</i>	100	75	174	1,00 %
<i>Leedu</i>	142	107	249	1,42 %
<i>Luksemburg</i>	5	4	8	0,05 %
<i>Ungari</i>	136	102	237	1,36 %
<i>Malta</i>	12	9	21	0,12 %
<i>Madalmaad</i>	324	243	567	3,24 %
<i>Austria</i>	71	53	124	0,71 %
<i>Poola</i>	2000	1500	3500	20,00 %
<i>Portugal</i>	116	87	204	1,16 %
<i>Rumeenia</i>	1112	834	1947	11,12 %
<i>Sloveenia</i>	134	101	235	1,34 %
<i>Slovakkia</i>	239	179	418	2,39 %
<i>Soome</i>	242	182	424	2,42 %
<i>Rootsi</i>	81	61	142	0,81 %
<i>EL 27</i>	10 000	7500	17 500	100,00 %

Eraldised miljonites eurodes, 2018. aasta hindades ja enne mahaarvamisi tehnilise abi ja halduskulude jaoks (ümardamise tõttu ei pruugi kogusummad olla päris täpsed).

II LISA

ÕIGLASE ÜLEMINEKU TERRITORIAALSETE KAVADE VORM

1. Ülevaade üleminekuprotsessist ja kõige negatiivsemalt mõjutatud territooriumide määramine liikmesriigis

Tekstiväli [12000]

Viide: artikli 11 lõike 2 punkt a

- 1.1. **Liidu 2030. aasta energia- ja kliimaeesmärkide saavutamise ja 2050. aastaks liidu kliimaneutraalsele majandusele ülemineku eeldatava protsessi ülevaade** kooskõlas lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade ning muude olemasolevate üleminekukavade eesmärkidega koos ajakavaga selliste tegevuste lõpetamiseks või vähendamiseks nagu kivisöe ja pruunsöe kaevandamine või kivisöest elektri tootmine

Viide: artikli 11 lõike 2 punkt b

- 1.2. *Eeldatavasti kõige negatiivsemalt mõjutatud territooriumide määramine ja selle valiku põhjendamine vastava majandusliku ja tööhõivealase mõju hinnanguga, tuginedes punktis 1.1 esitatud ülevaatele*

Viide: artikkel 6

- 1.3. **Punktis 1.1 loetletud territooriumide seast nende äärepoolseimate piirkondade ja saarte määramine, kes seisavad silmitsi eriliste väljakutsetega, ning nendele territooriumidele eraldatud konkreetsed summad koos vastava põhjendusega**

2. Üleminekuga seotud väljakutsete hindamine iga määratud territooriumi puhul

2.1. 2050. aastaks liidu kliimaneutraalsele majandusele ülemineku majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse mõju hindamine

Viide: artikli 11 lõike 2 punkt c

Tekstiväli [12000]

Mõjutatud majandustegevuse ja tööstussektorite määramine, eristades järgmist:

- *hääbuvad sektorid, mis eeldatavasti lõpetavad üleminekuga seoses tegevuse või vähendavad seda märkimisväärselt, sealhulgas vastav ajakava;*
- *muutuvad sektorid, mille tegevust, protsesse ja väljundeid eeldatavasti muudetakse.*

Mõlema sektoriliigi puhul:

- *oodatav töökohtade kadu ja ümberõppe vajadus, võttes arvesse oskuste prognoose;*
- *majanduse mitmekesistamise potentsiaal ja arenguvõimalused.*

2.2. Arenguvajadused ja -eesmärgid 2030. aastaks, pidades silmas liidu kliimaneutraalse majanduse saavutamist **2050. aastaks**

Viide: artikli 11 lõike 2 punkt d

Tekstiväli [6000]

- *arenguvajadused üleminekuga seotud väljakutsete käsitlemiseks;*
- *eeldatavad eesmärgid ja tulemused lähtuvalt Õiglase Ülemineku Fondi prioriteedi rakendamisest, sealhulgas oodatav panus töökohtade loomise ja säilitamise osas.*

2.3. Kooskõla muude **asjakohaste** riiklike, piirkondlike või territoriaalsete strateegiate või kavadega

Viide: artikli 11 lõike 2 punkt e

Tekstiväli [6000]

- *aruka spetsialiseerumise strateegiad;*
- *määruse (EL) .../...⁺ artiklis 29 osutatud territoriaalsed strateegiad;*
- *muud piirkondlikud või riiklikud arengukavad.*

2.4. Kavandatud tegevuste liigid

Tekstiväli [12000]

Viide: artikli 11 lõike 2 punkt g

- *kavandatud tegevuste liigid ja nende oodatav panus ülemineku mõju leevendamisse*

Viide: artikli 11 lõike 2 punkt h

Täita ainult juhul, kui toetatakse muudesse ettevõtetesse kui VKEdesse tehtavaid tulusaid investeeringuid:

- *toetatavate tegevuste ja ettevõtete **esialgne** loetelu ning kõigi nende puhul sellise toetuse vajalikkuse põhjendus puudujääkide analüüsi abil, mis näitab, et eeldatavasti kaotatavate töökohtade arv oleks suurem kui ilma selle investeeringuta loodud töökohtade arv*

Ajakohastada või täita seda punkti õiglase ülemineku territoriaalsete kavade läbivaatamise raames, olenevalt otsusest sellist toetust anda.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis ST 6674/21 [(2018/0196(COD))] sisalduva määruse number.

Viide: artikli 11 lõike 2 punkt i

Täita üksnes juhul, kui toetatakse investeeringuid, mille eesmärk on saavutada direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud tegevusaladest tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine:

- *toetatavate tegevuste loetelu ja põhjendus selle kohta, et need aitavad kaasa kliimaneutraalsele majandusele üleminekule ja vähendavad märkimisväärselt kasvuhoonegaaside heitkoguseid, nii et need on oluliselt väiksemad asjakohastest võrdlusalustest, mis kehtestati saastekvootide tasuta eraldamiseks direktiivi 2003/87/EÜ alusel, ning kui nende tulemuseks on märkimisväärse arvu töökohtade kaitse*

Ajakohastada või täita seda punkti Õiglase Ülemineku Fondi territoriaalsete kavade läbivaatamise raames, olenevalt otsusest sellist toetust anda.

Viide: artikli 11 lõike 2 punkt j

- *kavandatud tegevuste koostoime ja vastastikune täiendavus muude asjakohaste tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgiga seotud liidu programmidega (mis toetavad üleminekuprotsessi) ning muude rahastamisvahenditega (liidu heitkogustega kauplemise süsteemi moderniseerimisfond), et määratleda arenguvajadused*

Viide: artikli 11 lõike 2 punkt k ja artikli 11 lõige 5

- *koostoime ja vastastikune täiendavus kavandatava toetusega õiglase ülemineku mehhanismi muudest sammastest*
- *sektorid ja temaatilised valdkonnad, mille puhul kavatakse saada toetust teistest sammastest*

3. Juhtimismehhanismid

Viide: artikli 11 lõike 2 punkt f

Tekstiväli [5000]

3.1. Partnerlus

- *tingimused partnerite kaasamiseks õiglase ülemineku territoriaalse kava ettevalmistamisse, rakendamisse, seiresse ja hindamisse;*
- *avaliku arutelu tulemused*

3.2. Seire ja hindamine

- *kavandatud seire- ja hindamismeetmed, sealhulgas näitajad, millega mõõdetakse kava suutlikkust saavutada oma eesmärgid*

3.3. Koordineerimis- ja seireorgan(id)

Kava rakendamise koordineerimise ja seire eest vastutav(ad) organ(id) ja selle (nende) roll

4. Programmipõhised väljund- või tulemusnäitajad

Viide: artikkel 12 lõige 1

Täita ainult juhul, kui on ette nähtud programmipõhised näitajad:

- programmipõhiste väljund- või tulemusnäitajate vajalikkuse põhjendus kavandatud tegevuste liikide alusel*

Tabel 1. Väljundnäitajad

Erieesmärk	ID [5]	Näitaja [255]	Mõõtühik	Vahe-eesmärk (2024)	Sihtväärtus (2029)

Tabel 2. Tulemusnäitajad

Erieesmärk	ID [5]	Näitaja [255]	Mõõtühik	Baas- või võrdlusväärtus	Vaatlus-aasta	Sihtväärt (2029)	Andmetallikas [200]	Märkused (200)

III LISA

ÜHISED VÄLJUNDNÄITAJAD JA ÜHISED TULEMUSNÄITAJAD ÕIGLASE ÜLEMINEKU FONDI JAOKS¹

Regionaalpoliitika ühised väljundnäitajad (RÜV) ja regionaalpoliitika ühised tulemusnäitajad (RÜT)	
Väljundid	Tulemused
RÜV 01 – toetatavad ettevõtjad (nende hulgas: mikro-, väikesed, keskmise suurusega ja suured ettevõtjad)*	RÜT 01 – toetust saavates ettevõtetes loodud töökohad
RÜV 02 – toetust saavad ettevõtjad	RÜT 102 – toetust saavates ettevõtetes loodud teadusuuringute valdkonna töökohad*
RÜV 03 – rahastamisvahenditest toetatavad ettevõtjad	RÜT 02 – erasektori investeeringud, mis täiendavad riigi toetusi (sellest: toetused, rahastamisvahendid)
RÜV 04 – mitterahalist toetust saavad ettevõtjad	RÜT 03 – toote- või protsessiinnovatsiooni kasutusele võtavad VKEd
RÜV 05 – toetust saavad uued ettevõtjad	RÜT 04 – turundus- või organisatsiooniinnovatsiooni kasutusele võtavad VKEd
RÜV 07 – ühistes teadusprojektides osalevad teadusasutused	RÜT 05 – ettevõttesisese innovatsiooniga tegelevad VKEd
RÜV 10 – teadusasutustega koostööd tegevad ettevõtjad	RÜT 06 – Euroopa Patendiametile esitatud patenditaotlused
RÜV 121 – ettevõtjad, kes on saanud toetust direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud tegevusaladest tulenevate kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks	RÜT 29a – hinnanguline kasvuhoonegaaside

¹ Esitamise huvides on näitajad rühmitatud selliselt, et neid oleks lihtsam sobitada muudes fonde käsitlevates määrustes kasutatud näitajatega.

	heide, mis tuleneb direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud tegevusaladest toetust saavates ettevõtetes
--	--

RÜV 13 – ettevõtjate jaoks väljatöötatud digitaalteenused ja -tooted	RÜT 11 – uute avalike digitaalteenuste ja -rakenduste kasutajad RÜT 12 – ettevõtete poolt välja töötatud uute digitoodete, -teenuste ja -rakenduste kasutajad
--	--

RÜV 15 – loodud ettevõtlusalase inkubatsiooni suutlikkus	RÜT 17 – uued ettevõtjad, kes tegutsevad endiselt turul RÜT 18 – VKEd, kes kasutavad ettevõtlusinkubaatori teenuseid pärast inkubaatori asutamist
RÜV 101 – aruka spetsialiseerumise ja tööstuse ülemineku jaoks vajalikesse oskustesse ning ettevõtlusoskustesse investeerivad VKEd	RÜT 97 – toetust saavate töökohapõhiste õppijate arv VKEdes RÜT 98 – nutika spetsialiseerumise ja tööstuse üleminekuks vajalike oskuste ning ettevõtlusoskuste alaseid koolitusi läbiv VKEde personal (oskuste liigi järgi: tehnilised, juhtimis-, ettevõtlusalased, keskkonnahoidlikud jm oskused)*
<i>RÜV 18 – suurema energiatõhususega elamud</i> <i>RÜV 19 – suurema energiatõhususega üldkasutatavad hooned</i> <i>RÜV 20 - äsja ehitatud või täiustatud kaugkütte- või kaugjahutusvõrgud</i> <i>RÜV 104 - suure tõhususega soojuse ja elektri koostootmisseadmete arv</i>	<i>RÜT 26 – primaarenergia aastane tarbimine (millest: elamud, üldkasutatavad hooned, ettevõtted, muu)*</i> <i>RÜT 29 – hinnangulised kasvuhoonegaaside heitkogused</i>
RÜV 22 – täiendav võimsus taastuvenergia tootmiseks (millest: elektrienergia, soojusenergia)*	RÜT 31 – taastuvenergia kodutoodang (millest: elektrienergia, soojusenergia)* RÜT 32 – taastuvenergia: võrguga ühendatud tegev võimsus
RÜV 34 – täiendav jäätmete ringlussevõtu suutlikkus RÜV 107 - investeringud jäätmete liigiti kogumise rajatistesse RÜV 119 - korduskasutamiseks ette	RÜT 47 – ringlussevõetud jäätmed RÜT 48 – toorainena kasutatavad ringlussevõetud jäätmed

valmistatud jäätmed RÜV 36 - roheline taristu, mida toetatakse muudel eesmärkidel kui kliimamuutustega kohanemine RÜV 38 - toetatava taastatud maa pindala RÜV 39 - paigaldatud õhusaaste seiresüsteemidega hõlmatud maa pindala	RÜT 50 - õhukvaliteedi parandamiseks võetud meetmetest kasu saav elanikkond** RÜT 52 - taastatud maa, mida kasutatakse rohealade, sotsiaaleluruumide, majandusliku või muu kasutuse jaoks
<i>RÜV 55 - uute trammi- ja metrooliinide pikkus</i> <i>RÜV 56 - rekonstrueeritud või ajakohastatud trammi- ja metrooliinide pikkus</i> <i>RÜV 57 - ühistranspordi keskkonnahoidliku veeremi võimsus</i> <i>RÜV 58 - toetatav sihtotstarbeline jalgrattataristu</i> <i>RÜV 60 – linnad, kus kasutatakse uusi või ajakohastatud digitaliseeritud linnatranspordi süsteeme</i>	<i>RÜT 62 – uue või ajakohastatud ühistranspordi kasutajate arv aastas</i> <i>RÜT 63 - uute või ajakohastatud trammi- ja metrooliinide kasutajate arv aastas</i> <i>RÜT 64 - sihtotstarbelise jalgrattataristu kasutajate arv aastas</i>
<i>RÜV 61 - tööhõiveteenuste uute või ajakohastatud rajatiste pindala</i>	<i>RÜT 65 - tööhõiveteenuste uute või ajakohastatud rajatiste kasutajate arv aastas</i>
RÜV 66 – uute või ajakohastatud lastehoiuasutuste klassiruumide mahutavus RÜV 367 – uute või ajakohastatud haridusasutuste klassiruumide mahutavus	RÜT 70 – uue või ajakohastatud lapsehoiuasutuste kasutajate arv aastas RÜT 71 – uute või ajakohastatud haridusasutuste kasutajate arv aastas

RÜV 113 - tõrjutud kogukondade, madala sissetulekuga leibkondade ja ebasoodsas olukorras olevate rühmade sotsiaal-majandusliku kaasamise integreeritud meetmete raamistikku kuuluvate projektidega hõlmatud elanikkond**	
RÜV 69 - uute või ajakohastatud tervishoiuasutuste mahutavus RÜV 70 - uute või ajakohastatud sotsiaalhoolekandeadutuste (muu kui sotsiaaleluruumid) mahutavus	RÜT 72 - uute või ajakohastatud e-tervishoiuteenuste kasutajate arv aastas RÜT 73 - uute või ajakohastatud tervishoiuasutuste kasutajate arv aastas RÜT 74 - uute või ajakohastatud sotsiaalhoolekandeadutuste kasutajate arv aastas
Ühised kohesed väljundnäitajad (EEÜV) ja ühised kohesed tulemusnäitajad (EEÜT) osalejatele ^{2 3}	
Väljundid	Tulemused

² Tuleb esitada kõik osalejatega seotud väljund- ja tulemusnäitajad.

I Kõik isikuandmed jaotatakse sooliselt (naised, mehed, määratlemata sooga isikud vastavalt siseriiklikule õigusele).

Kui teatavad tulemused ei ole võimalikud või asjakohased, ei tule nende kohta andmeid koguda ega esitada.

Asjakohasel juhul võib esitada tegevuse sihtrühmal põhinevad ühised väljundnäitajad.

Kui andmeid saadakse registritest või võrdväärses allikates, võivad liikmesriigid võivad kasutada riiklikke määratlusi.

EEÜV 01 – töötud, sealhulgas pikaajalised töötud**	EEÜT 01 – pärast programmi lahkumist tööd otsima asunud osalejad**
EEÜV 02 – pikaajalised töötud**	EEÜT 02 – pärast programmi lahkumist haridust või koolitust saama asunud osalejad**
EEÜV 03 – tööturult eemalejäänud isikud**	EEÜT 03 – pärast programmi lahkumist kutsekvalifikatsiooni omandama asunud osalejad**
EEÜV 04 – töötavad isikud, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjad**	EEÜT 04 – pärast programmi lahkumist tööle läinud, sh füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsema asunud osalejad**
EEÜV 05 – alla 18aastaste laste arv**	
EEÜV 06 – 18–29 aastased noored**	
EEÜV 07 – 55aastaste ja vanemate osalejate arv**	
EEÜV 08 – põhihariduse või sellest madalama haridusega (ISCED 0–2) isikud**	
EEÜV 09 – keskkharidusega (ISCED 3) või keskkharidusjärgse haridusega (ISCED 4) isikud**	
EEÜV 10 – kolmanda taseme haridusega (ISCED 5–8) isikud**	
EEÜV 11 - osalejate koguarv ⁴	

* Jaotust ei nõuta programmi töö, vaid üksnes aruandluse eesmärgil.

** Esitatud andmed on isikuandmed Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprill 2016. aasta määruse (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) artikli 4 lõike 1 tähenduses (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

⁴ See näitaja arvutatakse automaatselt tööalase staatuse ühiste väljundnäitajate põhjal.